Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

1. การเตรียมพื้นที่เพาะปลูก

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

ขั้นตอนการเตรียมดินปลูกพืชผักสวนครัว ได้แก่ การทำความสะอาดพื้นที่ขุดดินย่อยดิน กำจัดเศษวัชพืช ขึ้นแปลง สำหรับผักที่ปลูกบนภาชนะต้องเตรียมดินผสมสำหรับบรรจุในภาชนะปลูก

การเลือกใช้เครื่องมือในการเตรียมดินปลูกพืชผักสวนครัวควรเลือกให้เหมาะสมกับสภาพของดิน ชนิดของพืชและลักษณะการปลูก

การเตรียมดินสำหรับการปลูกพืชผักสวนครัวที่เหมาะสมกับชนิดของผักย่อมทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี

เนื้อหา

ตอนที่ 1 ดินกับการเจริญเติบโตของพืช
ตอนที่ 2 ขั้นตอนการเตรียมดิน
ตอนที่ 3 การเลือกใช้เครื่องมือ
ตอนที่ 4 การเตรียมดินสำหรับการปลูกพืชผัก
ตอนที่ 5 การเตรียมดินสำหรับปลูกพืชผักที่เลือก

การเตรียมดินในการปลูกพืชผักสวนครัว เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ เพราะถ้าหากการเริ่มต้นปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีผลต่อการเจริญเติบโตและปริมาณผลผลิตของพืชผักพืชผักบางชนิดมีอายุหลายปี ปลูกครั้งเดียวสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตมาใช้ประโยชน์ได้นาน ดังนั้นต้องเริ่มต้นปฏิบัติงานครั้งแรกให้ดีที่สุด

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

1. ดินกับการเจริญเติบโตของพืช

สิ่งมีชีวิตทั้งหลายต้องอาศัยดินในการยังชีพและการเจริญเติบโต เช่น มนุษย์และสัตว์ต้องอาศัยดินเป็นที่ตั้งของบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพด้านอื่นๆ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค พืชก็ต้องอาศัยดินในการเจริญเติบโต นับตั้งแต่เริ่มงอกจากเมล็ดจนกระทั่งแตกกิ่งก้านสาขา และให้ผลผลิตในที่สุด

1.1 ความสำคัญของดินที่มีต่อการเจริญเติบโตของพืช

ดินมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืชดังต่อไปนี้

1.1.1 ดินเป็นที่ยึดเกาะของรากพืช ทำให้ต้นพืชสามารถทรงตัวตั้งตรง ชูลำต้นและกิ่งก้านขึ้นสู่อากาศเพื่อรับแสงแดด และแตกทรงพุ่มผลิดอกออกผลได้ ป้องกันไม่ให้ลำต้นล้มเอียง ในปัจจุบันแม้เทคโนโลยีทางการเกษตรจะก้าวหน้า มีการคิดค้นวิธีการปลูกพืชโดยไม่จำเป็นต้องใช้ดินแต่ก็จำเป็น ต้องมีวัสดุ เช่น กรวด ทราย หรือไม้ค้ำยัน เพื่อยึดลำต้นและเป็นที่ยึดเกาะของรากพืชเช่นกัน

1.1.2 ดินเป็นแหล่งแร่ธาตุอาหารของพืช แร่ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชเกือบทุกชนิดได้มาจากดิน ทั้งนี้เนื่องจากดินเกิดขึ้นจากการผุพังและแตกสลายของหินและแร่ชนิดต่างๆ ผสมรวมกันกับการเน่าเปื่อยผุพังของซากสิ่งมีชีวิต ซึ่งทั้งหิน แร่ และสิ่งมีชีวิตเหล่านี้จะประกอบขึ้นด้วยแร่ธาตุต่างๆ เมื่อผุพังสลายตัวจึงปล่อยแร่ธาตุเหล่านี้ออกมาสู่ดิน

1.1.3 ดินเป็นแหล่งเก็บน้ำไว้ให้พืช น้ำจะถูกเก็บไว้ในช่องว่างระหว่างเม็ดดิน พืชจะดูดน้ำและแร่ธาตุอาหารไปเลี้ยงส่วนต่างๆ โดยผ่านทางรากที่อยู่ในดิน ถ้าหากภายในดินมีน้ำไม่เพียงพอ พืชจะแสดงอาการขาดน้ำ เหี่ยวเฉา แคระแกร็น ไม่เจริญเติบโตและตายในที่สุด

1.1.4 ดินเป็นแหล่งเก็บอากาศไว้ให้พืช รากพืชจะดูดน้ำและแร่ธาตุอาหารจากดินไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ได้นั้นจะต้องมีชีวิตอยู่และต้องหายใจโดยใช้ก๊าซออกซิเจนที่มีอยู่ในดิน เพราะฉะนั้นพืชจะเจริญเติบโตได้ดีนั้น ในดินจะต้องมีก๊าซออกซิเจนอย่างเพียงพอ ก๊าซออกซิเจนจะอยู่ภายในช่องว่างระหว่างเม็ดดินเช่นเดียวกับน้ำ

1.1.5 ดินเป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กและจุลินทรีย์ สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กที่อาศัยอยู่ในดิน เช่น แมลงต่างๆ ไส้เดือน กิ้งกือ แมงมุม เป็นต้น ตลอดจนจุลินทรีย์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่พืช เช่น รา แบคทีเรีย ยีสต์ ซึ่งสิ่งมีชีวิตเหล่านี้จะกัดกินและย่อยสลายซากพืชซากสัตว์ในดินให้เน่าเปื่อยผุพัง ทับถมอยู่ในดินและละลายแร่ธาตุอาหารต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อพืช นอกจากนั้นยังช่วยทำให้ดินร่วนซุย มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของพืชได้อีกด้วย

1.2 คุณสมบัติของดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าพืชแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน ความต้องการดินที่เหมาะสม ต่อการเจริญเติบโตของพืชก็แตกต่างกันด้วย พืชบางชนิดต้องการดินที่มีคุณสมบัติเฉพาะ
ในการเจริญเติบโต เช่น ข้าว ต้องการดินที่มีคุณสมบัติเฉพาะเป็นดินเหนียวอุ้มน้ำได้ดี มีน้ำท่วมขัง พืชทะเลทราย เช่น ตะบองเพชร อินทผลัม ต้องการดินที่มีคุณสมบัติเป็นดินทราย ร่วนซุย อากาศถ่ายเทได้สะดวก ระบายน้ำได้ดี เป็นต้น เพราะฉะนั้นในการปลูกพืชผู้ปลูกจะเลือกปลูกพืชชนิดใดจำเป็นต้องศึกษาให้ทราบก่อนว่าพืชชนิดนั้นเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีคุณสมบัติอย่างไร แต่โดยทั่วๆ ไปแล้ว พืชส่วนใหญ่ต้องการดินปลูกที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ดินที่มีแร่ธาตุอาหารพืชอุดมสมบูรณ์ กล่าวคือเป็นดินที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของพืช ตามปกติแร่ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชมีอยู่ 16 ธาตุ ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

1) แร่ธาตุอาหารที่พืชต้องการมากที่สุด และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของพืช ได้แก่ ธาตุคาร์บอน (C) ไฮโดรเจน (H) และออกซิเจน (O) ซึ่งแร่ธาตุต่างๆ เหล่านี้พืชได้มาจากน้ำและอากาศ

2) แร่ธาตุอาหารที่พืชต้องการในปริมาณมาก และมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของอวัยวะต่างๆ ของพืชตลอดจนการสร้างผลผลิต เช่น ใบ ดอก ผล ลำต้น รากและเมล็ด แร่ธาตุเหล่านี้ได้แก่ ธาตุไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K) แคลเซียม (Ca) แมกนีเซียม (Mg) และกำมะถัน (S) แต่แร่ธาตุเหล่านี้มักจะมีอยู่ในดินไม่เพียงพอ พืชจะขาดแคลนอยู่เสมอ โดยเฉพาะธาตุไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K) เพราะนอกจากพืชต้องการใช้ในปริมาณมากแล้ว ยังสูญเสียไปจากดินได้ง่าย ดังนั้นในการปลูกพืชจึงจำเป็นต้องรักษาปริมาณของธาตุอาหารเหล่านี้ให้มีอยู่ในดินอย่างเพียงพอ ซึ่งทำได้โดยการใส่ปุ๋ยเพิ่มเติมลงไปในดินบ่อยๆ

3) แร่ธาตุอาหารที่พืชต้องการในปริมาณน้อยมากในการเจริญเติบโต ถ้าเปรียบเทียบกับอาหารของมนุษย์หรือสัตว์ ได้แก่ อาหารพวกวิตามินและเกลือแร่ ซึ่งพืชจะขาดไม่ได้เลย แต่ต้องการเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ได้แก่ ธาตุเหล็ก (Fe) ทองแดง (Cu) โมลิบดินัม (Mo) สังกะสี (Zn) โบรอน (B) แมงกานีส (Mn) และคลอรีน (Cl)

โดยทั่วๆ ไปแล้วธาตุอาหารต่างๆ เหล่านี้มีอยู่ในดินในปริมาณที่เพียงพออยู่แล้ว โดยเฉพาะดินที่มีอินทรียวัตถุผสมอยู่มากๆ ดินที่มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดธาตุเหล่านี้มักจะเป็นดินทรายหรือดินที่ใช้ปลูกพืชติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยขาดการปรับปรุงบำรุงดิน

2. ดินที่มีลักษณะร่วนซุย คือ มีการระบายน้ำและถ่ายเทอากาศได้ดี ความร่วนซุยของดินมีผลดีต่อการเจริญเติบโตของพืชดังนี้

1) รากพืชสามารถเจริญเติบโตแตกกิ่งก้านสาขาชอนไชไปหาอาหารได้มากขึ้น เนื่องจากดินที่ร่วนซุยเป็นดินที่อ่อน รากพืชสามารถแทงทะลุชอนไชไปได้สะดวก ทำให้พืชมีปริมาณรากมาก สามารถหาอาหารมาสร้างลำต้นได้มากขึ้น พืชจึงจะเจริญเติบโตได้ดีและรวดเร็วกว่า

2) รากพืชหายใจได้สะดวก สามารถดูดหาน้ำและอาหารไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของพืช ได้สะดวกและเร็วขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากดินที่ร่วนซุยมีช่องว่างอากาศมากและเพียงพอแก่การหายใจของราก ทำให้มีพลังงานในการดูดหาอาหารและน้ำได้มากขึ้น

3. ดินที่มีคุณสมบัติทางเคมีเหมาะสม คุณสมบัติทางเคมีของดินที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของพืช ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดินหรือที่เรียกกันว่าค่า pH คุณสมบัติดังกล่าวนี้จะมีผลต่อความเป็นประโยชน์ของแร่ธาตุอาหารพืชและการเจริญเติบโตของพืชโดยตรง พืชบางชนิดเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีสภาพเป็นกรด (pH ต่ำกว่า 7) บางชนิดเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีสภาพเป็นด่าง (pH สูงกว่า 7) นอกจากนั้นสภาพความเป็นกรด–ด่างของดินยังมีผลกระทบกระเทือนต่อความเป็นประโยชน์ของแร่ธาตุอาหารพืชด้วย เช่น แร่ธาตุอาหารของพืชในดินจะไม่ละลายเมื่อดินมีสภาพความเป็นกรดมากเกินไป บางชนิดไม่ละลายเมื่อดินมีสภาพเป็นด่าง แต่พืชส่วนใหญ่จะมีการเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตสูงเมื่อปลูกในดินที่มีคุณสมบัติทางเคมีเป็นกลางหรือกรดอ่อนๆ คือระดับ pH 6.5-7

2. ขั้นตอนการเตรียมดิน

การเตรียมดินอาจจะแตกต่างกันในด้านการใช้เครื่องมือ การเตรียมดินสำหรับการปลูก ผักสวนครัวมีดังต่อไปนี้

2.1 การทำความสะอาดบริเวณที่จะปลูกผัก เช่น ถางหญ้า เก็บเศษไม้ หิน หรือสิ่งกีดขวางอื่นๆ ออก เพื่อสะดวกในการเตรียมดิน

2.2 ขุดดินผึ่งแดดเพื่อกำจัดเชื้อโรคและแมลงบางชนิด

2.3 ย่อยดิน เก็บเศษหญ้าและวัสดุอื่นที่ปนอยู่ในดินออก

2.4 ขึ้นแปลงสำหรับปลูกผักตามความต้องการ พืชผักบางชนิดที่ปลูกเป็นหลุม การขึ้นแปลงอาจจะไม่จำเป็น ควรขุดหลุมให้มีระยะปลูกเหมาะสมกับชนิดของผัก ควรใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักผสมคลุกเคล้ากับดินก่อนที่จะขึ้นแปลงหรือใช้ปุ๋ยรองก้นหลุมสำหรับการปลูกผักยืนต้น

3. การเลือกใช้เครื่องมือ

การใช้เครื่องมือในการเตรียมดินปลูกพืชผักสวนครัวนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของการปลูกพืชผักแต่ละชนิด การปลูกผักเพื่อการค้าจำนวนหลายไร่ มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องทุ่นแรง เช่น รถแทรกเตอร์ รถไถแบบเดินตาม ใช้ใบไถที่แตกต่างกัน เช่น ใช้ไถกระทะหรือไถหัวหมูสำหรับไถดินที่บุกเบิกใหม่หรือแข็ง ใช้จอบหมุน จานพรวน สำหรับการย่อยดิน แต่การปลูกผักสวนครัวเครื่องมือที่นิยมใช้กันมากได้แก่

3.1 จอบขุด เป็นจอบที่มีน้ำหนักมาก หน้าตัดเว้า ตัวจอบยาว ใช้สำหรับขุดดิน

3.2 สองเขาขุด ใช้สำหรับขุดดินเหนียว ดินแข็ง

3.3 จอบถาก เป็นจอบที่มีน้ำหนักเบา ตัวจอบสั้น หน้าตัดตรง ใช้สำหรับถากถางดายหญ้า ย่อยดินให้เป็นก้อนเล็กๆ ใช้ขึ้นแปลง

3.4 พลั่ว ใช้สำหรับตักปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ที่จะนำมาผสมกับดินในแปลงปลูก

3.5 เสียม ใช้สำหรับขุดหลุมปลูกพืชผักสวนครัวที่ปลูกเป็นหลุม

3.6 คราดเหล็ก มือเสือ ใช้สำหรับแยกเศษหญ้า ไม้ ออกจากดิน ใช้ย่อยดิน

3.7 บุ้งกี๋ ใช้สำหรับใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เศษหญ้า

4. การเตรียมดินสำหรับการปลูกพืชผักสวนครัว

การปลูกพืชผักสวนครัวแต่ละชนิดจะแตกต่างกัน ผักบางชนิดอาจจะปลูกลงในแปลงหรือหลุมปลูกโดยตรงบางชนิดต้องเพาะกล้าก่อนแล้วจึงย้ายปลูก บางชนิดอาจจะปลูกบนภาชนะต่างๆ กันการเตรียมดินสำหรับการปลูกพืชผักสวนครัว จึงสามารถทำได้ดังนี้

4.1 การเตรียมดินสำหรับพืชผักสวนครัวที่นิยมย้ายกล้าปลูก เช่น พริก คะน้า มะเขือ ผักกาดเขียวปลี กะหล่ำปลี ผักกาดหอม โหระพา แมงลัก หอมหัวใหญ่ การเตรียมดินสำหรับการปลูกผักชนิดนี้ มี 2 ลักษณะคือ การเตรียมดินสำหรับเพาะกล้าผักและการเตรียมดินสำหรับปลูก

4.1.1 การเตรียมดินสำหรับเพาะกล้าผัก ซึ่งจะทำก่อนการปลูกประมาณ 28 – 35 วัน สามารถทำได้ 2 วิธีคือ

1) การเตรียมดินสำหรับเพาะกล้าผักในภาชนะ เช่น กะบะ ปีบ ตะกร้า ซึ่งมีขนาดเล็ก สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย ดินที่ใช้จะเป็นส่วนผสมของดินร่วน ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ขี้เถ้าแกลบ ในอัตรา 1:1:1 ในปัจจุบันนี้นิยมใช้ขี้เถ้าแกลบและขุยมะพร้าวในอัตรา 1:1 ใส่ในภาชนะให้ต่ำกว่าขอบประมาณ 2-3 เซนติเมตร

2) การเตรียมดินสำหรับเพาะกล้าผักบนแปลงเพาะต้องย่อยดินให้ละเอียดมากกว่า การเตรียมแปลงปลูก เพื่อให้เมล็ดผักสัมผัสกับดินมากที่สุด แล้วจึงหว่านเมล็ดผักให้กระจายทั่วแปลงตามความต้องการ

4.2 การเตรียมดินสำหรับปลูกพืชผักสวนครัวที่หว่านเมล็ดโดยตรงบนแปลงปลูก เช่น ผักชี ผักบุ้ง ผักคะน้า เป็นต้น การเตรียมดินสำหรับปลูกพืชผักเหล่านี้เหมือนกับการเตรียมแปลงเพาะ ต้องให้เนื้อดินมีความละเอียดมากกว่าการเตรียมแปลงปลูกผักธรรมดา เพื่อให้เมล็ดมีโอกาสสัมผัสกับดินมากที่สุดและไม่ตกหล่นลงไปในช่องว่างระหว่างก้อนดิน ซึ่งอาจจะทำให้เมล็ดผักงอกช้าหรือไม่งอก

4.3 การเตรียมดินสำหรับพืชผักสวนครัวที่ปลูกเป็นหลุมหรือโรยตามร่อง ส่วนมากเป็นผักที่มีเมล็ดโต เช่น ถั่วฝักยาว ถั่วลันเตา ฟักทอง ฟักเขียว ข้าวโพดหวาน บวบ ถั่วพู ฯลฯ การเตรียมดินปลูกพืชผักประเภทนี้อาจจะมีการไถดินหรือขึ้นแปลงหรือไม่ก็ได้ แต่ส่วนมากนิยมไถดินย่อยดินก่อน เพื่อให้การเจริญเติบโตของผักดี หลังจากเตรียมดินเรียบร้อยแล้ว พืชที่ปลูกเป็นหลุม เช่น ถั่วฝักยาว ข้าวโพดหวาน บวบ ถั่วพู อาจใช้จอบหรือเสียมขุดเป็นหลุมในระยะปลูกที่ต้องการแล้วจึงหยอดเมล็ด

สำหรับพืชที่ปลูกเป็นแถว ใช้จอบยกร่องแล้วโรยเมล็ดตามแนวร่อง ระยะห่างระหว่างร่องจะแตกต่างกันตามชนิดของพืชผัก เช่น ถั่วลันเตา ข้าวโพดหวาน ในทางปฏิบัติจริง การปลูกพืชประเภทนี้จะใช้จอบหรือเสียมขุดเป็นหลุม แล้วใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักรองก้นหลุมก่อนปลูก

4.4 การเตรียมดินสำหรับปลูกพืชผักสวนครัวประเภทยืนต้นและการปลูกผักประเภทเป็นกอ ซึ่งเป็นการปลูกผักที่มีการขยายพันธุ์โดยใช้ส่วนต่างๆ ของต้นพืชผักมาปลูก อาจจะเป็นกิ่ง ลำต้นใต้ดิน ลำต้น รากใต้ดิน เช่น ขิง ข่า ตะไคร้ กระชาย ชะอม มะรุม ฯลฯ การปลูกพืชประเภทนี้ จะใช้วิธีการขึ้นแปลงหรือขุดหลุมหรือทั้งสองอย่าง แต่ขนาดของหลุมจะโตกว่าการปลูกผักที่ใช้เมล็ด

5. การเตรียมดินสำหรับปลูกพืชผักสวนครัวที่เลือกปลูก

ดินเป็นวัตถุที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จากส่วนผสมระหว่างธาตุ หิน กรวด ทราย ต่างๆ ที่สลายตัวเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยกับอินทรียวัตถุต่างๆ ที่เน่าเปื่อยผุพังอยู่รวมกัน ห่อหุ้มผิวโลกไว้ และเมื่อมีน้ำและอากาศมารวมอยู่ด้วยในอัตราส่วนที่เหมาะสม ดินนั้นจะช่วยในการยังชีพและ การเจริญเติบโตของพืชได้

การเตรียมดินมีความสำคัญในการปลูกพืชเป็นอย่างมากเพราะถ้าเตรียมดินไว้ดีและเหมาะสมกับชนิดของพืช จะทำให้พืชที่ปลูกเจริญเติบโต และมีความสมบูรณ์แข็งแรง รวมทั้งช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาอีกด้วย นอกจากนี้ผู้ปลูกควรจะเรียนรู้วิธีการเลือกใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกพืช เพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.1 การเตรียมดินปลูกผักบุ้งจีน

การปลูกผักบุ้งจีนจะใช้วิธีหว่านหรือหยอดเมล็ดผักบุ้งเป็นแถว การเตรียมดินเหมือนกับการปลูกผักทั่วไป แต่ต้องย่อยดินให้ละเอียดมากกว่า เพราะเป็นการปลูกผักโดยการหว่านเมล็ดหรือหยอดเมล็ดโดยตรง

5.2 การเตรียมดินสำหรับการปลูกพริก

การเตรียมดินปลูก คือ เตรียมแปลงเพาะและแปลงปลูก การปลูกพริกจะใช้วิธีขุดหลุมปลูก ถ้าหากปลูกเป็นการค้าจะปลูกเป็นแปลงขนาดใหญ่คล้ายกับพืชไร่ทั่วไป

พริกเป็นพืชที่ไม่ชอบดินเป็นกรดมาก ถ้าหากมีการใส่ปุ๋ยเคมีติดต่อกันควรใช้ปูนขาวหว่านทั่วแปลง แล้วผสมคลุกเคล้าให้ทั่วทิ้งไว้ประมาณ 15 วัน จึงใส่ปุ๋ยชนิดอื่นเพิ่มเติม

<u>การเตรียมการก่อนปลูกพืชผัก</u>

1) ก่อนอื่น ต้องพิจารณาดูเสียก่อนว่าพืชผักที่จะนำมาปลูกชอบดินลักษณะใด เมื่อเลือกต้นไม้ที่ชอบสภาพและลักษณะดินได้แล้ว ก็จะต้องเตรียมดินปลูกในหลุมนั้น โดยการขุดหลุมเล็กหรือใหญ่ตามขนาดของต้นไม้ ควรขุดหลุมกว้างหรือลึกเท่ากับความยาวของรากแก้ว เมื่อขุดดินแล้วก็ตากดินนั้นไว้ที่ปากหลุม ประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อกำจัดวัชพืชออกไป

2. 2) เมื่อตากดินไว้ 1 สัปดาห์แล้ว ให้ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ 1 ส่วน ปูนขาว 1 ส่วน ผสมกับดินให้เข้ากัน แล้วนำใส่ก้นหลุม นำต้นไม้ที่เตรียมไว้ปลูกวางลงบนดินที่ผสมไว้ และปักหลักผูกกับต้นไม้ไว้ไม่ให้ล้ม
3. 3) เอาดินที่ขุดตากไว้ใส่ลงในหลุมดิน พลิกดินโดยเอาดินที่เป็นส่วนตอนบนใส่ลงไปข้างล่าง เอาดินส่วนล่างก้นหลุมกลบไว้ข้างบน กดให้แน่น เพื่อไม่ให้ต้นไม้เอนไปมา หาวัตถุพวกหญ้าแห้ง แกลบ ฟาง คลุมดินไว้ เพื่อช่วยรักษาความชุ่มชื้น แล้วรดน้ำให้ชุ่ม

4. 4) ควรจะปลูกในตอนเย็น และถ้าต้นไม้นั้น เป็นต้นไม้ที่ถอนกล้า หรือเป็นต้นเล็กมาปลูก ต้องทำที่กำบังแดดจนกว่าต้นไม้จะทรงตัวได้
5. 2. การปลูกพืชผักในแปลง
6. 1) ก่อนปลูก ต้องทำแปลงขนาดกว้างยาวตามพื้นที่ แต่ความกว้างไม่ควรเกิน 1 เมตร ถ้าแปลงกว้างไปจะทำให้ดูแลรักษายาก ให้ทำการขุดดินตามขนาดที่กำหนดไว้ และเก็บวัชพืชที่อยู่ในดินออกให้หมด ตากดินให้แห้งประมาณ 1 สัปดาห์ แล้วทำการย่อยดินให้เป็นก้อนเล็กๆ ผสมดินด้วยปุ๋ยคอก ปูนขาว และปุ๋ยอินทรีย์ อย่างละ 1 ส่วน เมื่อผสมได้แล้ว ให้ทำเป็นรูปแปลง เตรียมที่จะปลูกพืชผักต่อไป
7. 2) ก่อนที่จะปลูก ต้องดูว่าต้นไม้ที่จะนำมาปลูกนั้น จะปลูกเป็นแถวติดกัน หรือห่างกัน ถ้าห่าง ก็ขุดดินเป็นหลุมเล็กๆ ไว้ตามระยะที่พอเหมาะ ถ้าจะปลูกเป็นแถว ให้ทำดินให้เป็นรางติดต่อกันไป
8. 3) การถอนกล้ามาปลูก ควรทำในตอนเย็น และควรขุดให้มีดินติดมาด้วย อย่าให้รากขาด ถ้ารากขาดจะทำให้ต้นไม้โตช้า นำต้นกล้ามาปลูกลงในร่อง หรือหลุมนั้น เมื่อตั้งต้นกล้าลงในหลุมได้ที่แล้ว ก็เอาดินกลบกดดินให้แน่น เพื่อให้รากเกาะกับดิน ให้คลุมดินด้วยหญ้าหรือฟาง แล้วรดน้ำให้ชุ่ม และทำร่มเงาแก่ต้นกล้า จนกว่าต้นจะทรงตัวได้
9. 3. การปลูกต้นไม้ลงกระถาง
10. 1) ก่อนที่จะปลูกต้นไม้ลงในกระถาง จะต้องเลือกกระถางให้มีขนาดพอเหมาะกับต้นไม้ เมื่อได้กระถางมาแล้ว ให้หากระเบื้องแตกปิดรูก้นกระถาง ทุบอิฐมอญเป็นก้อนเล็กๆ ใส่ลงก้นกระถาง สูงประมาณ 1 นิ้ว เพื่อช่วยในการระบายน้ำได้ดีขึ้น

11. 2) ผสมดินสำหรับปลูก ดินร่วน 1 ส่วน ใบไม้ผุ 1 ส่วน ปุ๋ยคอก 1 ส่วน เอาดินที่ผสมแล้ว ใส่ลงไปประมาณครึ่งกระถาง เอาต้นไม้วางลง แล้วเอาดินที่ผสมไว้ใส่ลงเกือบเต็มกระถาง กดดินให้แน่น เพื่อไม่ให้ต้นไม้ล้ม รดน้ำให้ชุ่ม แล้ววางในที่ร่ม หรือพักไว้ในเรือนต้นไม้จนกว่าต้นไม้จะทรงตัว แล้วจึงนำออกไปวางเป็นไม้ประดับได้ตาม

2.การทำรั้ว

รั้วที่ดิน รั้วบ้าน ต้องไม่ล้ำเขตที่ดิน เขตที่ดินในที่นี้คือทั้งใต้ดินและบนอากาศ ดังนั้นทั้งโครงสร้างฐานราก และส่วนต่างๆของรั้วต้องไม่เกินเขตที่ดิน จึงนิยมทำฐานรากรั้วด้วยฐานรากตีนเป็ด และการตั้งเสารั้วไม่เอียงล้ำแนวที่ดิน หากพบเห็นรีบแจ้งและเจรจากับเจ้าของที่ดิน แต่ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินในพื้นที่นั้นๆ สำหรับกรณีการทำรั้วร่วมกันกับเพื่อนบ้าน จะใช้ฐานรากปกติโดยวางโครงสร้างรั้วไว้กึ่งกลางเส้นแบ่งที่ดิน โดยรับผิดชอบค่าก่อสร้างและการดูแลรักษาร่วมกัน

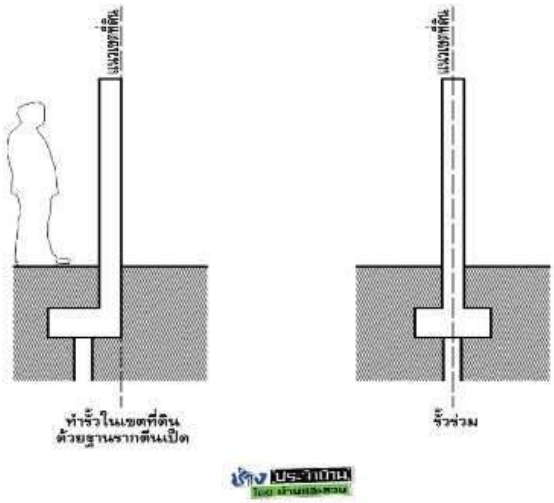

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

ค่าใช้จ่ายโดยประมาน ในการทำรั้ว

เสาปูน 2 ม. 110 บาท // 2.5 น่าจะ + อีกหน่อย

ลวดหนาม #16 ขด 42 เมตร -- 216 บาท

ค่าขุดหลุมฝังเสา ขึงลวด -- หลุมละ 50 บาท

ลองคำนวนดูแล้วนะค่ะ เสาห่างกัน 2 ม. ลวดหนาม 4 ชั้น ..

พท. 3_4 ไร่จะมีระยะทั้งหมด 800 ม.

เสา ระยะ 2 ม. ใช้ 400 ต้น

ค้ำยัน ทุก 10 ต้น + มุมอีก 2 ต้น 40+8 = 48 ต้น // 448 ต้น ราคาคร่าวๆ ของเสา 2 ม. 448x110 = 49280

ลวดหนาม 800x4 3200 m = (3200/42) = 76 ขดหน่อย ตีไปซะ 77 ขด เป็นเงิน 77x216 = 16632 บาท

ค่าแรง 50x448 = 22400 .. บาท

จะมีค่าใช้จ่ายคร่าวๆ ที่ .. 49280+16632+22400 = **88312บ.**

อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการเกษตร

1 ถังเก็บน้ำ

ถังเก็บน้ำขนาด 5000 ml มีความหนา และมีความทนต่อแดด ฝน สามารถใช้ได้ในระยะเวลาหลายปี

ราคา 32,000บ./ ถัง

2.อุปกรณ์อื่นๆ

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

- ช้อนปลูก
- ส้อมพรวน
- เสียม
- คราด
- พลั่ว
- บุ้งกี๋
- จอบ
- บัวรดน้ำ

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

3.การเตรียมแหล่งน้ำในการเกษตร

การต่อระบบน้ำ สำหรับการเพาะปลูก

ค่าใช้จ่ายโดยประมาณเกี่ยวกับระบบน้ำ

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

1.ค่าขุดสระ และค่าตกแต่งขอบสระ คิดเป็นชั่วโมง

วางแผนขุดสระน้ำขนาด 15x27 เมตร ลึก 4 เมตร ยกคันรอบสระประมาณ 5 เมตร สูง 1 เมตร หน้าดินที่ขุดเอามาทำคัน เพื่อเอาไว้ปลูกต้นไม้รอบๆสระ แต่ด้านขวาของที่ให้ถมเต็มสุดเนื้อที่ และดินที่ขุดลึกๆนำมาถมที่เพื่อปลูกบ้านขนาด 25x25 เมตร สูง 1 เมตรเสมอคันขอบบ่อ

ปรับระดับ พื้นที่ส่วนที่เหลือทั้งหมด ตัดต้นไม้ที่ไม่ต้องการออก ขุดตอและเกลี่ยปรับพื้นที่ ผมทำแบบแปลนไว้ให้ดูตามรูปครับ

******ราคาเหมารวมทั้งหมด 70000 บาท

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะขึ้นชื่อว่าเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ และตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชหลากหลายชนิด แต่เราไม่อาจลงทุนทำการเกษตรแบบหมดหน้าตัก โดยหวังพึ่งพาแค่น้ำฝนจากธรรมชาติเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้การจัดการระบบน้ำการเกษตรอย่างเป็นระบบ จึงเป็นตัวช่วยที่จะทำให้ทุกคนสามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืนในทุกพื้นที่ และทำให้เรือกสวนไร่นาของเรา สามารถมอบผลผลิตได้ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ตลอดปี เพื่อช่วยให้ทุกคนสามารถจัดการน้ำได้อย่างมีคุณภาพ

บทความนี้จะมาบอก 5 ข้อควรรู้เกี่ยวกับการ เตรียมความพร้อมสำหรับวางระบบน้ำการเกษตรด้วยท่อ pe ให้ทุกคนทราบกัน

ก่อนติดตั้งท่อ pe ต้องเตรียมแหล่งน้ำต้นทางให้พร้อม ตามที่ได้เกริ่นไว้ในตอนต้นว่า เราไม่สามารถพึ่งพาน้ำฝนในการทำการเกษตรเพียงอย่างเดียวได้ จุดเริ่มต้นของการเตรียมระบบน้ำการเกษตร จึงเป็นการหาแหล่งน้ำอื่น ๆ ไว้รองรับ เพื่อสร้างเป็นแหล่งน้ำต้นทางในการต่อท่อ pe ในการลำเลียงน้ำไปตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่ของเรานั่นเอง โดยแหล่งน้ำต้นทางที่เหมาะกับการใช้เพื่อทำการเกษตรกรรมอย่างจริงจังมีด้วยกัน 3 แบบ ดังนี้

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ: แหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ว่านี้ ก็คือห้วย หนอง คลอง บึงทั้งหลายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สำหรับที่ดินของใครที่อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำเหล่านี้ ก็ต้องบอกเลยว่าโชคดีมาก ๆ เพราะเพียงติดตั้งปั๊มน้ำก็สามารถสูบน้ำขึ้นมาใช้งานเป็นแหล่งน้ำต้นทางได้แล้ว อย่างไรก็ตา

1. มั่นใจด้วยว่าแหล่งน้ำเหล่านั้นจะไม่เหือดแห้งอย่างรวดเร็ว และมีแหล่งน้ำไหลมาเติมตลอดเวลา จะได้ไม่ลงทุนติดตั้งท่อ pe แบบสูญเปล่า

   การเจาะน้ำบาดาล: สำหรับใครที่ไม่มีที่ดินติดแหล่งน้ำ ก็ไม่ต้องกังวลว่าจะจัดการระบบน้ำการเกษตร หรือหาแหล่งน้ำต้นทางไม่ได้ เพราะเราสามารถเจาะหาแหล่งน้ำบาดาลมาไว้ใช้งานเองได้ด้วย แต่ข้อควรระวัง คือต้องเลือกคนขุดเจาะที่เป็นมืออาชีพ ดูตาน้ำเป็นและหาแหล่งน้ำบาดาลเจอได้ทันทีในหลุมแรก จะได้ไม่เปลืองงบประมาณในการขุดเจาะหลาย ๆ บ่อ โดยวิธีการนี้สามารถใช้ได้ทุกพื้นที่

   การขุดสระหรือบ่อเก็บน้ำขึ้นมาเอง: อีกวิธีการหนึ่งสำหรับหาแหล่งน้ำต้นทางเพื่อจัดการระบบน้ำการเกษตร ก็คือการขุดบ่อขึ้นมาเอง ทว่าวิธีการนี้จะทำให้คุณเสียพื้นที่ในการเพาะปลูกไปหลายส่วน จึงไม่แนะนำสำหรับคนมีพื้นที่

น้อย

2. **เลือกระบบน้ำการเกษตรก่อนติดตั้งท่อ pe**

   หลังจากที่เราหาแหล่งน้ำต้นทางได้แล้ว ลำดับต่อไปก่อนที่เราจะติดตั้งท่อ pe คือต้องทราบก่อนว่าเราจะเลือกติดตั้งระบบน้ำการเกษตรแบบใด เพราะพืชแต่ละประเภทต้องการน้ำแตกต่างกัน โดยมีให้เลือกด้วยกัน 2 ระบบดังนี้ ระบบน้ำการเกษตรแบบน้ำหยด: ระบบนี้เป็นระบบที่ประหยัดน้ำมากที่สุด เหมาะกับพื้นที่แห้งแล้งเป็นพิเศษ และใช้ได้กับดินทุกประเภท วิธีการให้น้ำจะทำการส่งน้ำผ่านท่อลำเลียงไปยังหัวน้ำหยด ที่ติดตั้งไว้บริเวณโคนต้นไม้ เป็นลักษณะการให้น้ำที่ค่อย ๆ ซึมลงไปอย่างสม่ำเสมอ ประมาณ 4 – 20 ลิตร/ชั่วโมง มีแรงดันอยู่ที่ 0.3 – 2 บาร์ ระบบน้ำการเกษตรแบบน้ำพุ่ง: ระบบนี้จะให้น้ำได้กระจายและครอบคลุมพื้นที่มากกว่าระบบน้ำหยด แต่โดยภาพรวมแล้วมีลักษณะการทำงานเหมือนกับน้ำหยดทุกประการ

3. **รู้ระยะห่างของการปลูกพืชที่แน่นอนเพื่อวัดขนาดและความยาวท่อ pe**

   การปลูกพืชต้องมีการเว้นระยะห่างให้เหมาะสมด้วย เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งนอกจากจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของผลผลิตแล้ว ข้อมูลส่วนนี้ยังส่งผลต่อการติดตั้งระบบน้ำการเกษตรด้วย เนื่องจากต้องนำไปคำนวณเพื่อวัดขนาดและความยาวท่อ pe ให้เหมาะสมกับระยะห่างของพืชแต่ละต้นนั่นเอง ซึ่งตามปกติแล้วท่อ pe ประธานมักจะตั้งไว้ตรงกลาง หรือเส้นทางหลัก ส่วนท่อ pe ที่ใช้เป็นท่อรองประธาน จะใช้ต่อแยกออกไปตามซอยต่าง ๆ หากไม่ผ่านการวัดขนาดและความยาวให้เท่ากัน จะทำให้ท่อที่แยกไปแต่ละที่มีการกระจายน้ำไม่เท่ากันตามไปด้วย โดยจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละจุดโดยตรง และจะทำให้แต่ละจุดมีอัตราการเติบโตไม่เท่ากันได้

   เลือกปั๊มน้ำให้เหมาะสมกับขนาดท่อ pe

   อีกข้อหนึ่งที่ควรรู้ สำหรับการติดตั้งระบบน้ำการเกษตร คือต้องเลือกขนาดท่อ pe ประธานกับขนาดของปั๊มน้ำให้สัมพันธ์กัน เพราะแรงดันน้ำคือตัวกำหนดความแรงของน้ำในการลำเลียงไปในท่อต่าง ๆ นั่นเอง หากเราเลือกท่อใหญ่ แต่ปั๊มน้ำเล็ก แรงดันภายในท่อก็จะไม่มากพอที่จะลำเลียงน้ำไปจนสุดสาย หรือถ้าเราเลือกปั๊มน้ำใหญ่ แต่ท่อน้ำที่รองรับกลับเล็กเกินไป ย่อมไม่สามารถรับแรงดันขนาดนั้นได้ และแตกไปในที่สุด เพราะฉะนั้นการเลือกขนาดปั๊มน้ำให้เข้ากับท่อ pe จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องศึกษาให้ดีก่อนเริ่มติดตั้งระบบน้ำการเกษตร

4. **เริ่มต้นออกแบบและจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทำระบบน้ำการเกษตรด้วยท่อ pe ให้พร้อม**

   เมื่อคุณเตรียมพร้อมทุกอย่างครบถ้วนแล้ว ก็เหลือเพียงการลงมือทำเท่านั้น ขั้นตอนนี้จึงเป็นการนำความรู้ทั้งหมดที่เราเตรียมไว้ มาร่างเป็นแบบในการทำขึ้นมาจริง ๆ ทั้งการหาแหล่งน้ำ การเลือกระบบน้ำให้เหมาะสมกับพืชที่ปลูก การวัดระยะท่อ pe ให้เท่ากับระยะห่างของพืชที่ปลูก และการเลือกปั๊มน้ำให้สัมพันธ์กับขนาดท่อด้วย ซึ่งในขั้นตอนนี้ยังมีอีกหลายอย่างที่เราต้องซื้อมาเสริมเพื่อการติดตั้งระบบน้ำการเกษตรให้สมบูรณ์ เช่น มินิสปริงเกอร์, หัวสปริงเกอร์สวมท่อ pe, วาล์วสวมท่อ pe, ข้องอ pe และข้อต่อตรง pe เป็นต้น

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

4.การทำโรงเลี้ยงไก่

ไข่ไก่" เป็นอาหารคู่ครัวสำหรับทุกบ้าน เนื่องจากไข่ไก่นั้นสามารถนำมาทำอาหารได้หลากหลายเมนู นั่นจึงทำให้ไข่นั้นมีความต้องการของผู้บริโภคตลอดเวลา โดยเฉพาะช่วงล็อกดาวน์ที่ผ่านมา ก็มีบางช่วงเวลาที่ราคาไข่ไก่พุ่ง

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

ขึ้นสูงเพราะขาดตลาด และมีความต้องการมาก ดังนั้นอีกหนึ่งวิธีในการได้บริโภคไข่ไก่ได้อย่างต่อเนื่อง นั่นก็คือการเลี้ยงไก่ไข่ สำหรับบริโภคไข่ หรือถ้าเหลือก็ยังสามารถสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง แต่การเลี้ยงไก่ไข่นั้นอาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนที่ไม่เคยเลี้ยงมาก่อน เราจึงมีข้อมูลสำคัญ และจำเป็นมาแนะนำ

วางแผนก่อนเลี้ยงไก่ไข่

แน่นอนว่าก่อนจะทำอะไรต้องมีการวางแผน ซึ่งตอนแรกเราอาจต้องคิดว่าจะเลี้ยงไก่พันธุ์ไหน และเลี้ยงจำนวนเท่าไร จากนั้นจึงค่อยๆ เรียนรู้ และเพิ่มจำนวนรวมไปถึงศึกษาพฤติกรรม การให้อาหาร โรคที่อาจจะเกิดขึ้น รวมไปถึงการดูแลป้องกัน นอกจากนี้ยังแนะนำให้ปลูกกล้วย ข้าว และผักสวนครัว เพื่อใช้เป็นอาหารหลักและอาหารเสริมให้กับไก่ไข่

ไก่ไข่มีพันธุ์ไหนบ้าง

สำหรับในบ้านเราสายพันธุ์ไก่ไข่ที่นิยมเลี้ยงมีทั้งหมด 3 สายพันธุ์คือ ไก่โรดไทยไก่ไข่ไทยกรมปศุสัตว์ และไก่ไข่เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร โดยแต่ละสายพันธุ์มีความแตกต่างกัน

1. **ไก่โรดไทย**

   เป็นไก่พันธุ์แท้กึ่งเนื้อกึ่งไข่ ซึ่งหากใครต้องการใช้ทั้งเนื้อและไข่ก็เลือกเลี้ยงไก่พันธุ์นี้ ลักษณะของไก่พันธุ์นี้คือ มีขนสีน้ำตาลอ่อนถึงสีน้ำตาลเปลือกไข่เป็นสีน้ำตาล จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 168 วัน อัตราการให้ไข่อยู่ที่ 94 % หรือคิดเป็น 240 ฟองต่อตัวต่อปี

2. **ไก่ไข่ไทยกรมปศุสัตว์**

   ลักษณะของไก่สายพันธุ์นี้คือมีขนสีน้ำตาลอ่อนถึงสีน้ำตาลเข้ม ขนปีกสีน้ำตาล สร้อยคอสีน้ำตาลเข้ม หงอนจักรใหญ่สีแดงสดเหนียงสีแดงใหญ่ ตุ้มหูแดงมีสีขาวปนเล็กน้อย ผิวหนังและแข้งมีสีเหลือง ปลายหางมีสีดำ เปลือกไข่สีน้ำตาลอ่อน จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 169 วัน ผลผลิตประมาณ 290 ฟองต่อตัวต่อปี

3. **ไก่ไข่เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร**

เป็นไก่พันธุ์แท้ ตัวเล็ก ขนสีขาว เปลือกไข่สีขาวไข่ดก ให้ไข่เร็วโดยจะให้ไข่ครั้งแรกเมื่ออายุ 4 เดือนถึง 5 เดือน ผลผลิตประมาณ 300 ฟองต่อตัวต่อปี

วิธีเลี้ยงไก่ไข่

การเลี้ยงไก่ไข่มีทั้งแบบเลี้ยงแบบปล่อยอิสระ หรือเลี้ยงแบบโรงเรือน โดยทั้ง 2 รูปแบบมีความแตกต่างกัน

1. การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยอิสระ

เป็นวิธีที่ได้รับความนิยม เพราะทำให้ไก่อารมณ์ดีมีสุขภาพจิตที่ดี แข็งแรง ส่งผลดีกับผลผลิต ทำให้ไข่แดงสีเข้ม นูนเด่น ไข่ขาวสีข้นชัดเจน และเมื่อนำมาประกอบอาหารก็จะได้อาหารที่อร่อย รสชาติดี แถมยังเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ ซึ่งสายพันธุ์ที่เหมาะจะเลี้ยงแบบปล่อยอิสระคือไก่ไข่สายพันธุ์โรดไทย ไก่บาร์ไทย ไก่พลีมัธร็อกไทย และไก่ไข่กรมปศุสัตว์เพราะไก่สายพันธุ์เหล่านี้สามารถหาอาหารตามธรรมชาติกินเองได้ ดังนั้นจึงสามารถปล่อยพวกมันได้ที่ลานโล่งที่มีหญ้าปกคลุมได้เลยแต่ต้องห่างจากบ้านพักอาศัยสักหน่อย นอกจากนั้นยังต้องดูว่าพื้นที่นั้นไม่ควรมีสารเคมีอย่างน้อย 3 ปี รวมถึงดินต้องไม่มีสารเคมี หรือโลหะหนักปนเปื้อน

2. การเลี้ยงไก่ไข่แบบโรงเรือน

สำหรับโรงเรือนที่จะใช้เลี้ยงไก่ไขนั้นจะต้องมีทั้งความแข็งแรงทนทาน กันได้ทั้งลม แดด ฝน รวมไปถึงสัตว์ต่างๆ ที่จะรบกวนและเป็นอันตรายต่อไก่ไข่รวมทั้งโรงเรือนนั้นจะต้องทำความสะอาดง่าย ไม่เป็นที่สะสมของเชื้อโรค อยู่ห่างจากชุมชนเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน สำหรับโรงเรือนนั้นจะเป็นคอนกรีตแล้วรองพื้นด้วยแกลบหนาประมาณ 3-5 นิ้ว มีรังไข่ 1 ช่องต่อแม่ไก่ 4 ตัว และประตูเข้า-ออก 2 ด้านเพื่อให้เกิดการหมุนเวียนปล่อยไก่ให้ไปสู่แปลงอิสระ แต่ถ้ามีโรงเรือนมากกว่า 1 หลังแต่ละหลังควรเว้นระยะห่างมากกว่า 10 เมตร เพื่อช่วยในเรื่องการถ่ายเทอากาศ

น้ำและอาหารไก่ไข่

โดยไก่ไข่ที่อายุ 5 เดือนขึ้นไป ต้องการน้ำประมาณ 0.5 ลิตรต่อวันต่อตัว หากขาดน้ำในช่วงที่กำลังไข่เพียง 3-4 ชั่วโมง จะทำให้ไข่ฟองเล็ก น้ำสำหรับให้ไก่ไข่ควรเป็นน้ำสะอาด ส่วนเรื่องของอาหารนั้น ถ้าเป็นช่วงเริ่มให้ไข่จะเป็นอาหารที่มีเปอร์เซ็นต์โปรตีน 13-15 % ซึ่งก็มีทั้งอาหารผสม หัวอาหาร อาหารอัดเม็ด หรืออาหารสำเร็จรูป และอาหารเสริม **สิ่งอื่นๆ ที่ต้องให้ความสำคัญในการเลี้ยงไก่ไข่**

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

อุณหภูมิ

ไก่เป็นสัตว์ที่ไม่มีต่อมเหงื่อ การระบายความร้อนออกจากร่างกายไม่สามารถระบายออกทางผิวหนังเหมือนคนเรา ดังนั้นการระบายความร้อนออกจากร่างกายโดยหายใจเอาอากาศเข้าไปในปอด เข้าถุงลม ส่วนน้ำที่ไก่กินเข้าไปบางส่วนจะระเหยรวมออกมากับอากาศที่ไก่หายใจออกเนื่องจากร่างกายไก่ไม่มีความร้อน (การระเหยของน้ำเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร้อน) ดังนั้นการหายใจก็จะนำความร้อนออกมาด้วย ซึ่งการควบคุมอุณหภูมิในร่างกายของไก่ โดยมีต่อมไฮโปทารามัส ต่อมใต้สมองทำหน้าที่เสมือนศูนย์ควบคุมการปรับอุณหภูมิของร่างกายไก่ในระดับที่ค่อนข้างคงที่
การถ่ายเทหรือการระบายอากาศ โรงเรือนไก่ไข่สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงการระบายอากาศ หากสร้างโปร่ง การหมุนเวียนถ่ายเทอากาศดี อากาศเสียจะถูกขับออกนอกโรงเรือนและอากาศบริสุทธิ์จากภายนอกจะเข้าไปแทนที่ โดยนำความร้อนจากภายในโรงเรือนออกไปด้วยนอกจากนั้นจะเป็นการลดปริมาณเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่งโปรแกรมแสงสว่าง การเลี้ยงไก่ไข่แสงสว่างมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเมื่อไก่มีอายุ 6-22 สัปดาห์โดยค่อย ๆ เพิ่มแสงให้สัปดาห์ละ 1/2-1 ชั่วโมง จนครบ 4 ชั่วโมง รวมแสงธรรมชาติอีก 12 ชั่วโมงต่อวัน รวมเป็น 16 ชั่วโมง จึงจะเพียงพอต่อความต้องการ เพื่อที่จะให้ได้ผลผลิตสูง หรืออายุการให้ไข่นานและจะใช้แสงเช่นนี้ไปจนกว่าไก่จะหมดไข่

ความชื้นสัมพัทธ์ ความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสมประมาณ 50-80 % ซึ่งถ้าความชื้นในอากาศต่ำการระบายความร้อนออกจากร่างกายจะระบายได้ดีขึ้น ซึ่งประเทศไทยมักจะเจอปัญหาเรื่องความชื้นในฤดูฝน (ร้อน-ชื้น) การให้อาหารไก่ไข่ เป้าหมายสำคัญของอาหารที่ใช้เลี้ยงไก่ไข่ต้องคำนึงถึงต้นทุนการผลิตให้ต่ำที่สุดและมีประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้ได้ไข่ 1 ฟองต่ำที่สุด อย่างไรก็ตามต้นทุนการผลิตไข่ 1 ฟอง เป็นค่าอาหารประมาณ 60% ดังนั้นจะมีผลเกี่ยวข้องไปถึงเรื่องอัตราการให้ไข่และขนาดตัวของไก่ด้วยซึ่งผู้เลี้ยงจะต้องเลือกสายพันธุ์ไก่ที่มีอัตราการให้ไข่ดกและขนาดตัวเล็กเพื่อประหยัดค่าอาหาร นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ฤดูกาลก็เป็นปัจจัยสำคัญ

โรคและการป้องกัน

1. **โรคนิวคาสเซิล**

เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงที่สุดของไก่ในประเทศไทย เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง การแพร่ระบาดเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยการหายใจเอาเชื้อ และสิ่งขับถ่ายอื่นๆ ของไก่ป่วย ไก่ที่ป่วยจะมีอาการทางระบบหายใจและระบบประสาท เช่น หายใจลำบาก มีเสียงดังเวลาสำหรับแม่ไก่ที่กำลังให้ไข่จะไข่ลดลงทันที่ และมักจะตายภายใน 3-4 วัน หลังจากแสดงอาการป่วยการป้องกัน โดยการทำวัคซีนนิวคาสเซิล

2. **โรคหลอดลมอักเสบติดต่อ**

เป็นโรคทางเดินหายใจที่แพร่หลายที่สุด เกิดจากเชื้อไวรัส สามารถเกิดขึ้นได้กับไก่ทุกอายุ แต่มักจะมีความรุนแรงในลูกไก่ มีอัตราการตายสูงมาก ไก่ที่เป็นโรคนี้จะมีอาการ อ้าปากและโก่งคอเวลาหายใจ หายใจลำบาก เวลาหายใจมีเสียงครืดคราดใน เบื่ออาหาร ในไก่ไข่จะไข่ลดลงอย่างกะทันหันการป้องกัน โดยการท าวัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบ

3. **โรคอหิวาต์ไก่**

เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงชนิดหนึ่ง เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย เข้าสู่ร่างกายทางอาหารและน้ำ ไก่ที่เป็นโรคนี้จะมีอาการหงอย ซึม เบื่ออาหาร กระหายน้ำจัด ท้องร่วง อุจจาระมีสีเหลือง เหนียงมีสีคล้ำกว่าปกติ ถ้าไก่เป็นโรคนี้อย่างร้ายแรงไก่อาจตายโดยไม่แสดงอาการป่วยให้เห็น
การรักษา ใช้ยาปฏิชีวนะ คลอเตตร้าซัยคลิน หรือออกซีเตตร้าซัยคลิน หรือใช้ยาประเภทซัลฟา เช่น ซัลฟาเมอราซีน หรือซัลฟาเมทธารีน การป้องกัน โดยการให้วัคซีนป้องกันโรคอหิวาต์

4. **โรคฝีดาษไก่**

เป็นโรคที่มักเป็นกับลูกไก่และไก่รุ่น ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสติดต่อกันโดยการสัมผัส เช่น อยู่รวมฝูงกัน และยุงเป็นพาหะของโรคกัด โรคนี้ไม่แสดงอาการป่วยถึงตาย ไก่ที่เป็นโรคนี้จะแสดงอาการมีจุดสีเทาพองตามบริเวณใบหน้า หงอน เหนียง และผิวหนัง และเมื่อจุดพองขยายตัวและแตกออกเป็นสะเก็ดลูกไก่จะหงอยซึม ไม่กินอาหารและตายในที่สุด

<u>สรุปการดูแลไก่ไข่อย่างง่าย</u>

1. ทำกรงตับใส่ไก่ช่องละ 1-2 ตัว ขนาด กว้าง 50 ซม.สูง 66 ซม.โดยใช้ไม้ที่เรามีอยู่ เช่นไม้ไผ่ ไม้ยูคาพร้อมที่วางกรงตับมีความสูง 50 ซม.อุปกรณ์ให้อาหารใช้ไผ่ผ่าครึ่ง ที่ให้น้ำใช้ขวดน้ำที่ใช้แล้ว แบบง่าย ๆ ประหยัดต้นทุนต่ำ
2. ใช้ตาข่ายคลุมเพื่อกันยุงให้กับไก่ในเวลากลางคืนให้อาหารไก่ไข่ระยะไก่รุ่นโปรตีน 13-15 เปอร์เซ็นต์วันละ 80-100 กรัม/วัน ให้เช้า และบ่าย สังเกตการกินอาหารของไก่ ล้างรางน้ำวันละ 1 ครั้ง
3. ถ่ายพยาธิภายนอกภายในไก่ ก่อนไก่จะให้ไข่ และทำวัคซีนนิวคลาสเซิล อหิวาต์ไก่ คอยสังเกตสุขภาพของไก่ ช่วงอากาศเปลี่ยนให้วิตามินละลายน้ำกับไก่ช่วงไก่เริ่มให้ไข่ (20-22สัปดาห์) ให้เปลี่ยนอาหารเป็นอาหารไก่ไข่ระยะให้ไข่โปรตีน 14- 15 เปอร์เซ็นต์ ให้วันละ 150-200 กรัม

4. ช่วงสัปดาห์ที่ 28-31 สัปดาห์ ให้อาหารไก่เพิ่มขึ้นตามจำนวนไข่ที่ให้ เก็บไข่ไก่อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง กลางวัน และก่อนเลิกงาน หมั่นดูแลตรวจสุขภาพไก่เป็นประจำทุกวัน ทำความสะอาดรางอาหารถ้ามีอาหารเปียกติดราง
5. ถ้าบริเวณใกล้เคียงมีศัตรูทำลายไก่ เช่น สุนัข งู ตัวเงินตัวทองให้ทำการป้องกันเช่นทำคอก หรือป้องกันไม่ให้เข้าไปทำลายไก่ได้

ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงไก่

เป็นค่าใช้จ่ายโดยประมาณ ถ้ามีจำนวนไก่เพิ่ม กิจการคาร์ฟูร์ เช่น

ค่าอุปกรณ์เลี้ยงไก่: รวมทั้ง กรงตับ 2 ชั้น รางน้ำ รางอาหาร คิดเฉลี่ย 65 บาทต่อตัว ดังนั้น = 500 x 65 = 32,500 บาท

ราคาไก่ไข่พันธุ์สาว: ไก่ไข่สาว 16 สัปดาห์ ปัจจุบันราคาตัวละ 185 บาท คิดที่ 500 ตัว ประมาณ 92,500 บาท

ค่าอาหารไก่ไข่: ไก่สาวที่มีอายุ 16 สัปดาห์ ต้องการอาหารประมาณ 120 กรัมต่อตัวต่อวัน ดังนั้น 1 วันจะเสียค่าใช้จ่ายสำหรับอาหาร = 120g x 500 ตัว = 60,000 กรัม หรือ 60 กิโลกรัมๆละ 15 บาท ดังนั้นจะต้องจ่ายเงินค่าอาหาร = 60 กก. x 15 บาท = 900 บาท ต่อ 1 วัน

ไก่ไข่เลี้ยงกี่เดือน: ไก่ไข่สาวนี้ต้องเลี้ยงต่อไปอีก 2 สัปดาห์ถึงจะพร้อมออกไข่ ดังนั้น 14 วัน x 900 บาท = 12,600 บาท

****ต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่*** และรายจ่ายทั้งหมด รวม 35,000+32,500+92,500+12,600 = 172,600 บาท**

ค่าใช้จ่าย ณ. ปัจจุบัน

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

6. การเลี้ยงหมูและทำโรงเลี้ยงหมู

ลักษณะ โรงเรือนสุกร แบบทั่วไป มีแบบใดบ้าง สร้างตามได้ง่าย การเลี้ยงสุกรให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ตามวัยนั้นนอกจากอาหารที่แล้ว อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือการสร้างโรงเรือนให้สุกรได้พักอาศัยอย่างถูกต้อง ถูกสุขอนามัย สามารถจุสุกรได้ตามจำนวนที่เลี้ยง และยังต้องมีดครงสร้างที่แข็งแรง สามารถกันแดด กันลม ปกป้องภัยอันตรายจากด้านนอให้แก่สุกรได้ ดังงนั้นเราจะพาทุกคนไปดูลักษณะของโรงเรือนสุกรทั่วไปว่ามีลักษณะอย่างไร หากพร้อมแล้วไปติดตามกันได้เลย

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

โรงเรือนสุกร คืออะไร

ที่อยู่อาศัยหรือที่พักพิงสำหรับสุกร ในรูปแบบคล้ายบ้าน โดยใช้วัสดุโครงสร้างจากไม้หรือเหล็กที่มีความแข็งแรง โดยภายในโรงเรือนจะต้องสามารถระบายอากาศได้ดีไม่อึดอัด โดยโรงเรือนของสุกรนั้นจะช่วยป้องกันแสงแดดที่แรงเกินไป และป้องกันฝน รวมถึงสภาพอากาศต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยโรงเรือนนั้นสร้างขึ้นเพื่อให้เป็นที่พักอาศัย ให้สุกรได้มีพื้นที่ส่วนตัว และยังสามารถป้องกันอันตรายจากภายนอกให้แก่สุกรได้**โรงเรือนสุกร** การมีโรงเรือนที่ดีนั้นจะทำให้ฟาร์มของคุณสามารถบริหารจัดการได้ง่ายมากขึ้น และสุกรที่อยู่ในคอกนั้นสามารถอยู่อาศัยได้อย่างสบาย แต่อย่างไรนั้นรูปแบบการสร้างโรงเรือนของแต่ละคนก้ไม่เหมือนกัน อยู่ที่กำลังในทุนทรัพย์ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าที่ลงทุนและงบประมาณต้นทุนที่มี เราจึงได้นำเอาลักษณะของโรงเรือนมาให้ได้ชมกันถึง 5 รูปแบบ ดังนี้

วิธีการป้องกันกำจัดกลิ่น และของเสียจากฟาร์มสุกร

ในปัจจุบันมีปัญหาในเรื่องของกลิ่นมูลสุกรที่ไปรบกวนชาวบ้านพื้นที่ใกล้เคียงรวมถึงน้ำเสียที่ได้ระบายออกจากฟาร์มสู่แม่น้ำ สิ่งเหล่านี้ทำให้ฟาร์มสุกรจะต้องมีวิธีการจัดการอย่างดีเพื่อไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ซึ่งข้อเสนอแนะในการจัดการมีดังนี้

1.บ่อไบดอแก๊ส หากฟารีมสุกรที่มีขนาดใหญ่เลี้ยงสุกรถุงหนึ่งพันตัวขึ้นไปควรสร้างบ่อไบโอแก๊สขึ้นมา เพื่อเก็บมูลสุกร และนำพลังงานจากบ่อไบโอแก๊สที่อยู่ในรุปของแก๊สที่เปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้า ไปใช้ให้เกิดประโยนช์ในการทำงานในฟาร์มสุกร หรือสามารถนำแก๊สที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาหารและกกลูกสุกร เป็นต้น

2.บ่อบำบัดน้ำเสีย การทำฟาร์มไม่ว่าจะฟาร์มอะไรก็แล้วแต่ควรมีบ่อบำบัดน้ำเสียโโยเฉพาะฟาร์มสุกรที่เลี้ยงสุกรใกล้กับแม่น้ำ โดยบ่อบำบัดน้ำเสียประกอบไปด้วยบ่อตกตะกอน บ่อหมักและบ่อผึ่ง น้ำล้างคอกสุกรที่ผ่านการบำบัดแล้วจะลดความสกปรกลงและลดกลิ่นเน่าเหม็นของมูลสุกรได้

3.บ่อเกรอะ ในฟารีมสุกรของเกษตรกรรายย่อยที่ไม่สามารถสร้างบ่อไบดอแกีสหรือบ่อบำบัดน้ำเสีย ควรสร้างบ่อเกรอะไว้เก็บมุลสุกร ขนาดของบ่อเกรอะจะขึ้นอยู่กับจำนวนสุกรที่เลี้ยง ลักษณะของบ่อเกรอะก้เหมือนกับส้วมซึมที่ใช้ตามบ้านคนทั่วไป ซึ่งประกอบไปด้วย 2 บ่อ บ่อแรกจะเป็นบ่อตกตะกอนโดยของแข็งจะตกตะกอนที่บ่อแรก ส่วนบ่อที่สองจะเป็นของเหลวที่ไหลมาจากบ่อแรก และซึมลงไปในดินหรือต่อท่อระบายสูข้างนอกต่อไป ของเหลวที่ระบายออกข้างนอกก้จะได้รับการบำบัดบ้างแล้ว

4.การใช้สารจุลินทรีย์ เช่น สารอี.เอ็ม ราดหรือพ่นตามดรงเรือนสุกร ตามกองมูลสุกร หรือราดตามบ่อน้ำเสียที่รองรับมูลสุกร โดยสารอี.เอ้มจะช่วยลดกลิ่นในฟาร์มสุกรได้

แหล่งข้อมูลอ้างอิง: กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษาตรและสหกรณ์, การเลี้ยงสุกร หน้าที่ 22-29,ค้นวันที่ 14 กันยายน 2565 และนี่ก็คือ **ลักษณะ โรงเรือนสุกร แบบทั่วไป มีแบบใดบ้าง สร้างตามได้ง่าย** ที่เราได้นำมาฝากถึง 5 รูปแบบด้วยกัน และยังมีลักษณะที่ต่างกันแต่ก้มีขึ้นมาเพื่อให้สุกรอยู่อาศัยช่วยป้องกันแสงแดด กันฝน และปกป้องภัยอันตรายจากภายนอกได้ นอกจากนี้เรายังได้นำเอาสาระน่ารู้ต่าง ๆ อย่างชนิดของดรงเรือนสำหรับสุกรแต่ละรุ่น และการกำจัดกลิ่น ของเสียจากฟารืมสุกรที่เกษตรกรที่เลี้ยงสุกรจะเจอปัญหานี้บ่อยมาก หากใครได้อ่านและทำความเข้าใจจะสามารถนำไปประยุกตีใช้กับฟาร์มตนเองได้อย่างแน่นอน

อาหารสำหรับเลี้ยงหมู

อาหาร อาหารสำหรับสุกรขุน อาจใช้อาหารถุงสำเร็จรูปจากบริษัท หรือซื้อหัวอาหารเข้มข้น (มีโปรตีน 36% มาผสมเอง หรือจะซื้อวัตถุดิบต่าง ๆ มาแล้วผสมเองทั้งหมด ถ้าซื้ออาหารสำเร็จรูปมาเลี้ยง อาจจะไม่ค่อยมีกำไร แต่ถ้าราคาหมูดีก็อาจจะมีกำไรบ้าง ในสภาพปัจจุบันเกษตรกรหาซื้อวัตถุดิบได้ยาก และอาจมีไม่สม่ำเสมอ เช่น ข้าวโพด กากถั่ว ปลาป่น ใบกระถิน แร่ธาตุ ไวตามิน แต่ทว่าในท้องทีทุกแห่งมักจะมีรำ ปลายข้าวอยู่เสมอ ดังนั้น จึงขอแนะนำให้เกษตรกรซื้อหัวอาหารเข้มข้น เช่น หัวอาหารหมูรวม (โปรตีน 34-36%) มาผสมกับรำ ปลายข้าว หรือข้าวโพด ถ้ามีกากเมล็ดยางพารา หรือมันสำปะหลังก็อาจใส่ลงในสูตรอาหารด้วย แต่จะต้องเตรียมสูตรอาหารให้มีเปอร์เซ็นต์โปรตีนเพียงพอ เช่น ลูกหมูหย่านมก็ควรจะได้รับโปรตีน 18% หมูรุ่นใช้อาหารที่มีโปรตีน 15-16% หมูขนาด 50-60 ก.ก. มีโปรตีน 13-14%และหมูขนาด 60-100 ก.ก. ให้มีโปรตีน 12-13%

ตัวอย่างสูตรอาหาร (เมื่อใช้หัวอาหารหมูรวมโปรตีน 36%)

	สูตร 1	**สูตร 2**	**สูตร 3**	**สูตร 4**
รำละเอียด	35	40	45	36
ปลายข้าว(หรือข้าวโพด)	35	40	45	37
กากเมล็ดยาง				20
หัวอาหาร(โปรตีน 36%)	30	20	10	7
รวม น.น.	**100**	**100**	**100**	**100**
% โปรตีน	18	15	13	13

การให้อาหารแก่สุกรขุน นิยมให้วันละ 2 เวลา คือเช้าและเย็น โดยให้หมูกินจนอิ่ม โดยเฉลี่ยลูกหมูหย่านมจะกินอาหารตัวละ 0.5 ก.ก./วัน หมูรุ่น 1-1.5 ก.ก./วัน หมูใหญ่ 2.5 3 ก.ก./วัน และควรจะให้สุกรได้รับน้ำสะอาดเพียงพอตลอดเวลา การอาบน้ำ

ไม่จำเป็น แต่ถ้าวันไหนอากาศร้อนจัดอาจอาบน้ำก็ได้ นอกจากนี้ควรตัดผักหรือหญ้าให้สุกรกินบ้าง เช่นหัวมันเทศ ใบแค หญ้าขน หญ้าเนเปียร์ สาหร่าย ฯลฯ

ข. การเลี้ยงสุกรพันธุ์

การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ เพื่อเอาลูกไว้ทำพันธุ์ หรือเพื่อผลิตลูกสุกรพันธุ์แท้และลูกสุกร 2-3 สายเลือดไว้จำหน่าย เป็นงานที่ยุ่งยากและต้องใช้ความรู้และเครื่องมืออุปกรณ์หลายอย่าง

1. การเริ่มต้นและเตรียมการ การเลี้ยงสุกรพันธุ์จะต้องเริ่มด้วยสุกรพันธุ์ดี โดยอาจจะเริ่มจากการซื้อลูกหมูหย่านม (น.น. 10-15 ก.ก.) หมูรุ่นหมูสาว หรือแม่หมู (อุ้มทอง) ก็ได้ ลูกหมูพันธุ์ที่ดีจะต้องมีลักษณะตรงตามพันธุ์ มีโครงกระดูกใหญ่ เส้นท้องตรง เส้นหลังโค้งงาม ตัวยาว ตะโพกใหญ่ ขาตรง แข็งแรง คางกว้างใหญ่ ขนและหนังละเอียดเป็นมัน
ตาใสไม่ขุ่นมัว ไม่เป็นไส้เลื่อนหรือสะดือจุ่น มีเต้านมมาก (14-16 เต้า) และหัวนมวางเรียงได้ ระยะ มีขนาดเท่า ๆ กันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อซื้อลูกสุกรหย่านมมาแล้วก็ทำการถ่ายพยาธิ หลังจากนั้นอีก 1 อาทิตย์ ก็ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคอหิวาต์สุกร (ถ้าเจ้าของเดิมยังไม่ได้ฉีด)

2. พันธุ์สุกรที่ควรเลี้ยง

2.1 พันธุ์ลาร์จไวท์ เป็นพันธุ์สุกรสีขาว หูตั้ง ร่างสูง ตัวยาวใหญ่ ให้ลูกดก โตเร็ว แข็งแรง มีอัตราการแลกเนื้อสูง คุณภาพซากดี

2.2 พันธุ์แลนด์เรซ เป็นสุกรพันธุ์สีขาว มีใบหูใหญ่ และหูปรก ตัวใหญ่ ลำตัวยาวและลึกมาก สะโพกใหญ่ ร่างเตี้ย ขาสั้น ให้ลูกดก และเลี้ยงลูกเก่ง โตเร็ว อัตราการแลกเนื้อสูง คุณภาพซากดี มันบาง มีเนื้อแดงมาก แต่มีข้อเสียว่าขามักจะอ่อน เพราะตัวโตน้ำหนักมาก

2.3 พันธุ์ดูร็อกเจอร์ซี่ เป็นสุกรที่มีขนาดใหญ่ มีผิวและขนสีน้ำตาลแดง หูขนาดกลาง ปรกไปข้างหน้าเล็กน้อย ลำตัวอ้วนสั้นกว่าลาร์จไวท์ แต่มีความแข็งแรง โตเร็ว และทนทานต่อสภาพของดินฟ้าอากาศเมืองไทยดีกว่าสองพันธุ์ที่กล่าวแล้ว จึงเหมาะที่จะนำมาผสมกับพันธุ์ลาร์จไวท์ และแลนด์เรซ เพื่อทำสุกร 2 และ 3 สายเลือด

3. โรงเรือนและอุปกรณ์ โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสุกรพันธุ์อาจเป็นโรงเรือนมุงจาก สังกะสีหรือกระเบื้องก็ได้ แต่เพื่อความถาวรควรทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐฉาบปูน โรงเรือนที่สำคัญ ๆ คือโรงเลี้ยงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ โรงเลี้ยงลูกสุกรหย่านม ที่เก็บอาหาร วัสดุอุปกรณ์ และอาจมีคอกเลี้ยงสุกรป่วย โรงเรือนควรสร้างไปตามแนวตะวันตก-ออก อาจจัดให้มีทางเดิน ตรงกลางกว้าง 1 เมตร สองข้างเป็นคอกสำหรับเลี้ยงแม่พันธุ์และพ่อพันธุ์ คอกเลี้ยงแม่พันธุ์ ควรกว้างขนาด 2×3 เมตร ซึ่งจะใช้เป็นที่ผสมพันธุ์ก็ได้ และสำหรับให้แม่สุกรคลอด และก็เลี้ยงลูกอ่อนที่นี่ด้วย ถ้าใช้ไม้กลมกั้นคอก จะต้องกั้นในแนวยืนให้คอกสูงประมาณ 1 -1.20 เมตร มีประตูเข้าออกพร้อม ถ้ากั้นด้วยอิฐบล๊อก ก็ต้องฉาบปูนใส่เสายึดให้แข็งแรง พื้นคอกควรเทพื้นคอนกรีตให้ลาดเอียงมากไปทางด้านหลัง และมีรูระบายน้ำ/มูล 1 ช่อง ซึ่งลูกสุกรวิ่งออกไปไม่ได้ อุปกรณ์ภายในคอก ก็มีรางน้ำ รางอาหาร รางน้ำควรวางไว้ด้านหลังคอก และวางราง อาหารไว้ด้านหน้าใกล้ทางเดินกลาง

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

อุปกรณ์และเคมีภัณฑ์อื่น ๆ สำหรับการเลี้ยงสุกรเพื่อผลิตลูกจำหน่าย ได้แก่เข็มฉีดยา กรรไกรหรือมีดตัดสายสะดือ คีมตัดเขี้ยวลูกสุกร คีมตัดใบหูเพื่อทำเบอร์สุกร ยาทิงเจอร์ ไอโอดีนไว้ทาแผลและสายสะดือ ใบมีดผ่าตัดไว้ตอนสุกร ยารักษาแผลและกันแมลงวัน เช่นเนกาซันท์ ด้วยสำหรับผูกสายสะดือ น้ำยาฆ่าเชื้อ ยาเสริมธาตุเหล็ก เช่น ไอออน เด็กซแตรน, ไฟเด็กซ์ ฯลฯ ยายัดช่องคลอด เช่น ยูโตซีล ยากันโรคขี้ไหล ปอดบวม และอื่น ๆ เช่น อ๊อกซีเตตราไซคลิน ยาเทอร์รามัยซิน ฟาร์โมซิน ยาถ่ายพยาธิ ยาซัลฟาและอื่น ๆ

หมูเป็นสัตว์ที่กินจุ กินมาก เพื่อให้ได้น้ำหนักที่เยอะ ยิ่งเยอะก็ยิ่งดี แน่นอนว่าหัวอาหารหมูต้องมีปริมาณมาก ๆ เช่นกัน

ในการเลี้ยงหมูฟาร์มการให้อาหารของหมูจะเป็นแบบหัวอาหารเพียว ๆ เพราะต้องการให้หมูนั้นโตเต็มที่ ทันเวลาได้น้ำหนักดี และที่สำคัญคือเนื้อหมูสวย ไขมันน้อย หมูพวกนี้จะเป็นหมูขึ้นห้างหรือส่งออก

แต่หากชาวบ้านอยากเลี้ยงหมูแล้วต้องการเลี้ยงหัวอาหารเพียว ๆ ก็เป็นไปได้ แต่ถ้าลงทุนเองกำไรจะน้อย ทุนจะเยอะมาก ๆ เพราะหัวอาหารถุงหนึ่งก็ 400 บาทขึ้นไป แต่ราคาก็ขึ้นอยู่กับแต่ละยี่ห้อด้วย

หมูอายุ 1 เดือน ก็จะเริ่มกินหัวอาหารเบอร์ 1 จะเป็นเบอร์ที่แพงสุด และต้องกินหัวอาหารเพียว ๆ เท่านั้น ช่วง 1 - 2 เดือนนี้จะต้องทำให้หมู่นั้นโตแบบเต็มที่ก่อนให้ได้รับสารอาหารให้ครบ ไม่อย่างนั้นหากมีหมูตัวไหนตัวเล็ก หมูตัวนั้นจะโตช้า และกลายเป็นหมูที่ไม่ได้น้ำหนักไปเลยค่ะ

หมูอายุ 2 เดือน ขึ้นสามารถสามารถผสมอย่างอื่นให้กินได้แล้ว แต่เวลาผสมอย่างอื่นก็จะใส่ปริมาณหัวอาหารเยอะกว่า ช่วง 3 - 4 เดือน

หมู 3 - 4 เดือนขึ้นตัวนี้จะสามารถผสมอาหารอย่างอื่นได้ และลดหัวอาหารลงได้ เหตุผลคือ หมูจะกินเยอะขึ้นมาก ๆ นั้นทำให้เราเปลืองหัวอาหาร และค่าหัวอาหารมากขึ้น ถึงแม้ว่าราคาจะลดลงมาจาก 1 - 2 เดือนแล้วก็ตาม

มาดูส่วนผสมของหัวอาหารหมูที่ใช้ผสมกัน

1. หัวอาหารหมู
2. รำอ่อน
3. ปลายข้าว

วิธีและสูตร

ที่บ้านใช้สูตร รำ : หัวอาหาร : ปลายข้าว คือ 3 : 1.5 : 1 เป็นสูตรของหมู 3 เดือนขึ้นค่

วิธีการที่บ้านคือ

1. นำรำมากองไว้ให้ราย ๆ ออก
2. จากนั้นใส่ปลายข้าว และหัวอาหารหมู
3. แล้วคลุกเคล้าให้เข้ากันดี ๆ แค่นี้ก็เสร็จแล้วค่ะ

   ผสมแต่ละครั้งจะมากจะน้อยก็ขึ้นอยู่กับปริมาณหมู ชาวบ้านบางคนไม่มีเงินซื้อหัวอาหารก็ใช้**แต่รำและปลายข้าวเลี้ยง**ค่ะ ก็ได้เหมือนกัน แต่หากมีหัวอาหารคุณภาพและเนื้อของหมูจะดีกว่า เพราะถึงแม้ว่าในรำและปลายข้าวจะเป็นอาหารของหมู และมีสารอาหารอยู่ก็จริง จะในหัวอาหารจะมีพวกอาหารเสริมของหมูอยู่ด้วย ทำให้หมู**เนื้อดี โตเร็ว ไขมันน้อย**ค่ะ

   สูตรลับที่บ้านอีกอย่างนึงคือ **ใส่เกลือป่น** ลงไปด้วยค่ะ ประมาณ 100 กรัม พ่อบอกว่าจะช่วยให้หมู**หิวน้ำและกินน้ำ**มากขึ้น หมูเราก็จะสุขภาพดี เหมือนกับที่คนเรา ดื่มมาก ๆ จะดีต่อสุขภาพนั้นเองค่ะ

   เป็นอย่างไรบ้างสูตรเคล็ดลับการเลี้ยงหมูแบบชาวบ้านของฝัน หากใครต้องการเลี้ยง ไม่อยากเสียค่าหัวอาหารเพียว ๆ สูตรนี้ใช้ได้นะคะทุกคน มันช่วยลดต้นทุนเยอะเลยค่ะ

ชนิด/รายการ	สุกรขนาดต่างๆ					หมูพันธุ์ (แม่)	
น.น.ตัว (Kg)	5-10	10-20	20-35	35-60	60-100	ท้อง	กำลังเลี้ยงลูก
โปรตีน (C.P.,%)	22	18	16	14	13	14	15
พลังงาน (D.E. (Kcal/kg.)	3500	3500	3300	3300	3300	3300	3300
แคลเซี่ยม (Ca, %)	0.80	0.65	0.65	0.50	0.50	0.75	0.60
ฟอสฟอรัส (P, %)	0.60	0.50	0.50	0.40	0.40	0.50	0.40
แคโรทีน (CAROTENE mg/1ก.ก.อาหาร)	4.4	3.5	2.6	2.6	2.6	8.2	6.6
Vit.A(I.U./1ก.ก. อาหาร)	2200	1750	1300	1300	1300	4100	3300
Vit.D(I.U./ 1 ก.ก. อาหาร)	220	200	200	125	125	275	220
เกลือแกง %	?	0.15	0.15	?	?	?	?

หมายเหตุ : – ให้สุกรได้กินอาหารอย่างเต็มที่ (Ad libitum)
– ? = ความต้องการแท้จริงไม่แน่นอน
– พ่อพันธุ์ให้อาหารที่มีโปรตีน 14 – 15 %

ขั้นตอนการทำความสะอาดคอกหมูและอุปกรณ์การเลี้ยงหมู

ในสภาวะที่กำลังเผชิญกับโรคระบาด ว่ามีขั้นตอนดังนี้ 1.นำมูลสัตว์ออกจากคอก กองรวมกัน ตากแดดไว้ให้แห้ง กำจัดทิ้งโดยการเผาหรือฝังให้ห่างจากพื้นที่การเลี้ยงสัตว์, 2.อุปกรณ์ภายในโรงเรือน เช่น ซองคลอด ซองยืน รางอาหาร ให้ล้างทำความสะอาด ทิ้งไว้ให้แห้ง รอพ่นยาฆ่าเชื้อ, 3.พ่นยาฆ่าเชื้อที่หาได้ง่าย เช่น ไฮเตอร์ (ผลิตภัณฑ์ซักผ้าขาว) โดยผสม 2 ฝา ต่อน้ำ 1 ลิตร ราดหรือพ่นฆ่าเชื้ออุปกรณ์ให้ทั่ว, 4.ใช้เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง ฉีดมูลสัตว์ที่ติดกับพื้นคอกออกให้หมด แล้วใช้โซดาไฟราดพรมให้ทั่ว ทิ้งไว้ 30 นาที แล้วล้างออก, 5.ทำซ้ำขั้นตอนที่ 3 และ 4 ทุกๆ 3 วัน จนครบ 30 วัน จึงลงหมูใหม่ได้ ก่อนลงหมูใหม่ 1 วัน ควรมีการพ่นยาฆ่าเชื้อและโรยปูนขาวที่พื้นโรงเรือน, 6.แจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในพื้นที่ เก็บตัวอย่าง surface swab ภายในฟาร์ม หากไม่พบเชื้อไวรัสปนเปื้อน จึงสามารถนำหมูลงเลี้ยงใหม่ได้

ข้อควรระวัง อย่าให้โซดาไฟโดนอุปกรณ์ที่เป็นโลหะ, การเลือกใช้ชนิดของยาฆ่าเชื้อแต่ละชนิดมีสัดส่วนการผสมที่ต่างกัน ต้องผสมให้ถูกต้องตามที่ผู้ผลิตแนะนำ ทั้งนี้ หากพบหมูเป็นโรคควรแจ้งปศุสัตว์ใกล้บ้านท่านโดยเร็วที่สุด

ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงหมู

- การทำโรงเรือน

Thai888 Foundation, 478 Thappraya Road, Office 10, View Talay 5D, Nongprue, Banglamung, Chonburi, Thailand 20150. www.thai888foundation.com info@thai888.com phone +66 (0) 801028978

- การซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ประมาณ 10000บ.
- การซื้อหมูเล็กน้ำหนัก 10-10.5 กก. ราคาขายส่ง อยู่ที่ 2500-3500บ
- รวมรายจ่ายโดยประมาณ 100,000บ.